

NR 146/2014

**OCZEKIWANIA WOBEC RZĄDU
EWY KOPACZ**

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2014 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Żurawia 4a, 00-503 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Rozpoczynający działalność rząd Ewy Kopacz uzyskał w październiku lepsze notowania niż gabinet Donalda Tuska w ostatnich miesiącach swojego urzędowania¹. W porównaniu z wrześniem – już po wyborze premiera Donalda Tuska na przewodniczącego Rady Europejskiej – rząd ma zdecydowanie mniej przeciwników, niższy jest także poziom dezaprobaty prezesa Rady Ministrów. Wyłączając natomiast notowania wrześniowe, w pewnym sensie niereprezentatywne dla obrazu kończącego swoją działalność rząd Donalda Tuska, można zauważyć, że nowy gabinet ma nie tylko mniejszą liczbę przeciwników, ale też większą liczbę zwolenników, a ponadto – że nie tylko mniej osób wyraża niezadowolenie z premiera, ale i więcej jest zadowolonych z szefa rządu.

Rząd Ewy Kopacz ma na starcie mniej zwolenników, ale i mniej przeciwników niż drugi rząd Donalda Tuska w momencie rozpoczynania swojej działalności, jednocześnie nowo powstały gabinet – być może za sprawą ogłoszonego przed kilkoma tygodniami exposé – budzi większe nadzieje i oczekiwania niż jego poprzednik. Jakie są oczekiwania Polaków wobec rządu Ewy Kopacz? Zapytaliśmy o to w naszym październikowym sondażu². Trzeba zaznaczyć, że respondenci odpowiadali na pytanie otwarte, tzn. samodzielnie formułowali swoje oczekiwania wobec obecnego gabinetu.

Lista postulatów pod adresem rządu Ewy Kopacz jest bardzo długa i zróżnicowana, ale najczęściej wyrażanym – podobnie jak w przypadku poprzednich gabinetów – jest zmniejszenie bezrobocia. Obecnie kwestię tę podnosi co czwarty ankietowany (26%) – więcej niż w 2011 roku, gdy władzę obejmował drugi rząd Donalda Tuska. Wówczas

---

¹ Zob. komunikat CBOS „Pierwsze notowania rządu Ewy Kopacz”, październik 2014 (oprac. B. Roguska).

² Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (293) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 9–15 października 2014 roku na liczącej 919 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

17% badanych oczekiwało zmniejszenia bezrobocia, choć należy zaznaczyć, że w roku 2011 stopa bezrobocia była porównywalna do obecnej. Postulat zmniejszenia bezrobocia artykułowany jest częściej niż wtedy, gdy władzę obejmował – zarówno pierwszy, jak i drugi – rząd Donalda Tuska, lecz rzadziej niż kilkanaście lat temu. Gdy swoją działalność rozpoczynał rząd Leszka Millera, zmniejszenia bezrobocia oczekiwało 63% ankietowanych; gdy na czele gabinetu stawał Marek Belka, a stopa bezrobocia sięgała 20%, zwiększenie liczby miejsc pracy postulowało 71% respondentów, gdy zaś prezesem Rady Ministrów został Kazimierz Marcinkiewicz, a bezrobocie nadal utrzymywało się na stosunkowo wysokim poziomie (w listopadzie 2005 roku stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła 17%), kwestię bezrobocia wymieniała niemal połowa badanych (49%).

Formułowane w swobodnych wypowiedziach postulaty wobec rozpoczynającego swoją działalność rządu Ewy Kopacz najczęściej dotyczyły kwestii społeczno-ekonomicznych, poprawy materialnych warunków bytu oraz poprawy sytuacji w służbie zdrowia.

Poza zmniejszeniem bezrobocia i utworzeniem nowych miejsc pracy badani oczekują ograniczenia emigracji zarobkowej, a także stworzenia lepszych perspektyw dla ludzi młodych. Inną stosunkowo często wymienianą kwestią był rozwój gospodarczy, zwiększenie bądź utrzymanie dotychczasowego tempa wzrostu gospodarczego, niedopuszczenie do spowolnienia gospodarczego. Badani przejawiali troskę o finanse publiczne, a także o pozyskiwanie oraz właściwe wydatkowanie funduszy unijnych. Pojawiały się również opinie, że należy obniżyć podatki bądź uprościć system podatkowy, a także wprowadzić ułatwienia dla przedsiębiorców – począwszy od formalności związanych z zakładaniem firm, poprzez zmniejszenie biurokracji utrudniającej ich funkcjonowanie. Postulowano zmniejszenie wydatków na administrację publiczną, obniżenie pensji sprawującym władzę. Niekiedy padały inne postulaty dotyczące polityki gospodarczej i finansowej, formułowane w duchu liberalnym, związane ze zmniejszeniem udziału państwa w gospodarce, „odchudzeniem państwa”, czasem zaś wyrażano postulaty etatystyczne, związane z ingerencją państwa w procesy rynkowe, ochroną gospodarki przed kapitałem zagranicznym itp. Pojawiały się również głosy, aby nie wprowadzać w Polsce euro. Wśród innych bardziej szczegółowych postulatów w tym zakresie znalazły się m.in.: poprawa sytuacji w rolnictwie, budownictwie oraz rozwój infrastruktury.

CBOS	
Oczekiwania wobec rządu Ewy Kopacz	
Ogólna poprawa sytuacji	7%
POSTULATY SPOŁECZNO-EKONOMICZNE	
Więcej miejsc pracy, zmniejszenie bezrobocia	26%
Rozwój gospodarczy	7%
Inne postulaty dotyczące polityki gospodarczej i finansowej, w tym: nie wprowadzać euro	3%
Ograniczenie emigracji zarobkowej, żeby Polacy nie musieli wyjeżdżać za granicę	2%
Obniżenie podatków	2%
Poprawa sytuacji w rolnictwie, na wsi	2%
Ułatwienia dla przedsiębiorców, rozwój przedsiębiorczości	2%
Troska o finanse publiczne, fundusze unijne	1%
Zmniejszenie wydatków na administrację publiczną	1%
Poprawa w budownictwie, więcej mieszkań	1%
Budowa dróg, autostrad, poprawa stanu dróg	1%
LEPSZE PERSPEKTYWY DLA MŁODYCH	8%
POSTULATY DOTYCZĄCE MATERIALNYCH WARUNKÓW ŻYCIA	
Podwyżki płac, godne zarobki	10%
Podwyżki rent i emerytur, troska o ludzi starszych	9%
Lepsze życie, dobrobyt	6%
Ograniczenie ubóstwa, pomoc i polityka socjalna	5%
Niższe ceny, zahamowanie wzrostu cen	1%
POSTULATY DOTYCZĄCE POPRAWY W RÓŻNYCH DZIEDZINACH ŻYCIA	
Poprawa w służbie zdrowia, dostęp do opieki zdrowotnej	15%
Polityka prorodzinna	5%
Poprawa w szkolnictwie, reforma oświaty, większe nakłady na szkolnictwo	3%
Walka z korupcją	2%
Poprawa warunków pracy	2%
Ogólnie – zmiany w prawie, lepsze ustawy, poprawa stanu prawnego	1%
Obniżenie wieku emerytalnego	1%
Poprawa bezpieczeństwa, walka z przestępczością	1%
POSTULATY DOTYCZĄCE POZYCJI POLSKI NA ARENIE MIĘDZYNARODWEJ I BEZPIECZEŃSTWA MIĘDZYNARODOWEGO	
Polityka zagraniczna	3%
Poprawa bezpieczeństwa kraju	2%
POSTULATY DOTYCZĄCE ŻYCIA POLITYCZNEGO I SPOSOBU DZIAŁANIA RZĄDU	
Dobre, mądre rządy, kompetencja i sprawność działania rządu	4%
Spełnienie obietnic	3%
Postulaty etyczne – uczciwość, prawdomówność, ideowość, wiarygodność	3%
Spokój, stabilizacja społeczna i polityczna	2%
Troska o obywatela, wrażliwość społeczna	2%
Równość, sprawiedliwość, równe traktowanie wszystkich grup i regionów	2%
Poprawa sytuacji politycznej i poziomu życia politycznego	2%
Kontynuacja	1%
Inne postulaty i oczekiwania	1%
Niczego nie oczekuję, nie wierzę w obietnice	5%
Trudno powiedzieć	5%

Kolejna grupa często wymienianych postulatów dotyczyła materialnych warunków życia. Niemalże wszyscy ankietowani oczekują, że polityka gospodarcza rządu doprowadzi do wyższych zarobków, lepiej opłacanej pracy, że wynagrodzenia w Polsce będą porównywalne z zarobkami w innych krajach Unii Europejskiej, a ponadto – że wzrosną emerytury i renty. Pojawiały się też oczekiwania, że emerytury będą waloryzowane kwotowo, a nie procentowo. Niektórzy dosyć ogólnie mówili o lepszym życiu, poprawie jego jakości, a także o lepszych warunkach materialnych. Część badanych mówiła o ograniczeniu ubóstwa, poprawie sytuacji osób znajdujących się w najtrudniejszym położeniu materialnym i życiowym – o grupach społecznych wymagających wsparcia ze strony państwa, o lepszej polityce społecznej. Sporadycznie pojawiały się oczekiwania związane z niższymi cenami, zahamowaniem tempa ich wzrostu.

Wymieniane były również postulaty dotyczące innych sfer życia społecznego, wśród których najczęściej podnoszono kwestię poprawy sytuacji w służbie zdrowia. W tym kontekście ankietowani mówili o lepszym dostępie do lekarzy, zwłaszcza specjalistów, o skróceniu kolejek do nich, a także o tańszych lekach. Warto podkreślić, że oczekiwania dotyczące opieki zdrowotnej artykułowane były częściej niż przed trzema laty, gdy władzę obejmował drugi rząd Donalda Tuska, choć – jak wynika z naszych badań³ – w tym okresie opinie na temat funkcjonowania służby zdrowia nie uległy pogorszeniu. Ten wzrost oczekiwań dotyczących poprawy w systemie opieki zdrowotnej należy wiązać prawdopodobnie z osobą pani premier – z jej wykształceniem i wcześniej sprawowanymi funkcjami.

Zgłaszane były także postulaty dotyczące polityki prorodzinnej, dostępności miejsc w żłobkach i przedszkolach, wsparcia finansowego rodzin decydujących się na większą liczbę dzieci oraz rozwiązań ułatwiających pogodzenie pracy zawodowej z opieką nad dziećmi. Niektórzy ankietowani oczekują zmian w szkolnictwie, większego dostosowania procesu kształcenia młodych ludzi do potrzeb rynku pracy oraz większych nakładów na oświatę. Część osób postulowała poprawę warunków pracy, zapewnienie lepszych, stabilniejszych warunków zatrudnienia, zmniejszenie skali zatrudniania na tzw. umowach śmieciowych. Pojawiały się również oczekiwania dotyczące poprawy bezpieczeństwa, zmniejszenia przestępczości, walki z korupcją i łapówkarstwem, obniżenia wieku emerytalnego, a także dosyć ogólne opinie odnoszące się do zmian w prawie, tworzenia lepszych ustaw, poprawy stanu prawnego.

---

³ Zob. komunikat CBOS „Opinie o funkcjonowaniu systemu opieki zdrowotnej A.D. 2014”, lipiec 2014 (oprac. N. Hipsz).

Wysuwane były także postulaty dotyczące polskiej polityki zagranicznej oraz zwiększenia bezpieczeństwa militarnego naszego kraju w kontekście kryzysu ukraińskiego. Badani mówili o konieczności budowania silnej pozycji Polski na arenie międzynarodowej, umocnieniu jej pozycji w świecie, dobrej współpracy międzynarodowej, poprawie bezpieczeństwa międzynarodowego, a także o potrzebie odpowiedniej polityki wschodniej.

Ostatnia grupa zgłaszanych postulatów dotyczyła życia politycznego i sposobu działania rządu. W tym kontekście badani mówili o mądrych, kompetentnych rządach, skoncentrowanych na konkretnych i najważniejszych dla ludzi kwestiach. Respondenci wyrażali oczekiwanie, że rząd zajmie się sprawami zwykłych ludzi, a nie rozgrywkami politycznymi i dbaniem o własne interesy. Artykułowano także oczekiwania związane z potrzebą spokoju, stabilizacji społecznej i politycznej, z poprawą współpracy między partiami, podniesieniem jakości życia politycznego. Pojawiały się również postulaty etyczne pod adresem władzy – aby była uczciwa, prawdomówna, odpowiedzialna, mniej arogancka. Wyrażano również nadzieje na równe i sprawiedliwe traktowanie wszystkich obywateli, niezależnie od ich położenia społecznego czy miejsca zamieszkania. Część ankietowanych formułowała oczekiwania związane z realizacją obietnic politycznych, także tych zawartych w exposé. Niekiedy badani mówili o kontynuacji działań podjętych przez poprzedni rząd.

Oczekiwania Polaków wobec rozpoczynającego swoją działalność rządu Ewy Kopacz są dosyć duże i zróżnicowane. Badani oczekują przede wszystkim zmniejszenia bezrobocia, w dalszej kolejności zaś poprawy sytuacji w służbie zdrowia. Warto jednocześnie podkreślić, że obecnie postulaty te artykułowane są częściej niż przed trzema laty, gdy działalność rozpoczynał drugi rząd Donalda Tuska. Jedynie nieliczni nie wiążą z nowym rządem żadnych oczekiwań.

Opracowała

Małgorzata OMYŁA-RUDZKA